

Bài 11. SẢN XUẤT VÀ BẢO QUẢN GIỐNG CÂY TRỒNG

1. Hiểu được quy trình sản xuất giống cây trồng.
2. Biết cách bảo quản hạt giống.

I. SẢN XUẤT GIỐNG CÂY TRỒNG

Sản xuất giống cây trồng nhằm mục đích tạo ra nhiều hạt giống, cây con giống phục vụ gieo trồng.

1. Sản xuất giống cây trồng bằng hạt

Trong quá trình gieo trồng, do những nguyên nhân khác nhau mà nhiều đặc tính tốt của giống dần dần mất đi. Vì vậy cần phải phục tráng (phục hồi), duy trì đặc tính tốt của giống. Từ hạt giống đã được phục tráng, tiến hành chọn lọc và nhân giống theo quy trình như sơ đồ 3.

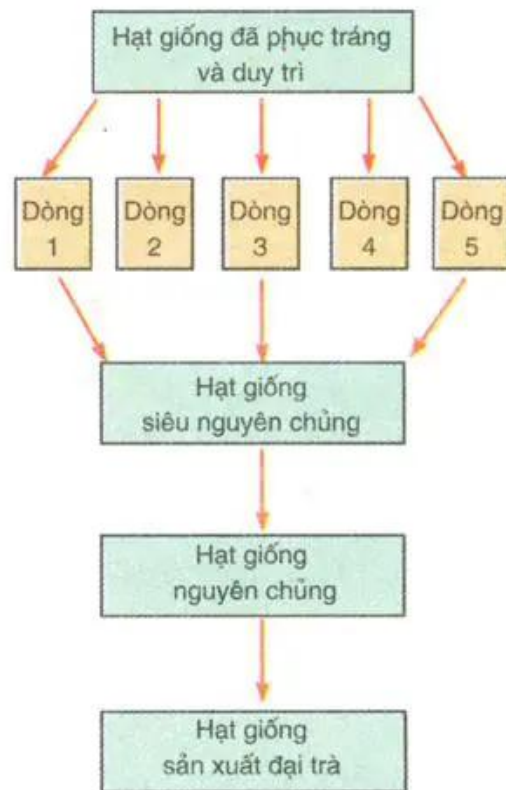
Năm thứ 1 : Gieo hạt giống đã phục tráng và chọn cây có đặc tính tốt.

Năm thứ 2 : Hạt của mỗi cây tốt gieo thành từng dòng. Lấy hạt của các dòng tốt nhất hợp lại thành giống siêu nguyên chủng.

Năm thứ 3 : Từ giống siêu nguyên chủng nhân thành giống nguyên chủng.

Năm thứ 4 : Từ giống nguyên chủng nhân thành giống sản xuất đại trà.

Sản xuất giống cây trồng bằng hạt thường áp dụng cho các cây ngũ cốc, cây họ đậu và một số cây lấy hạt khác.

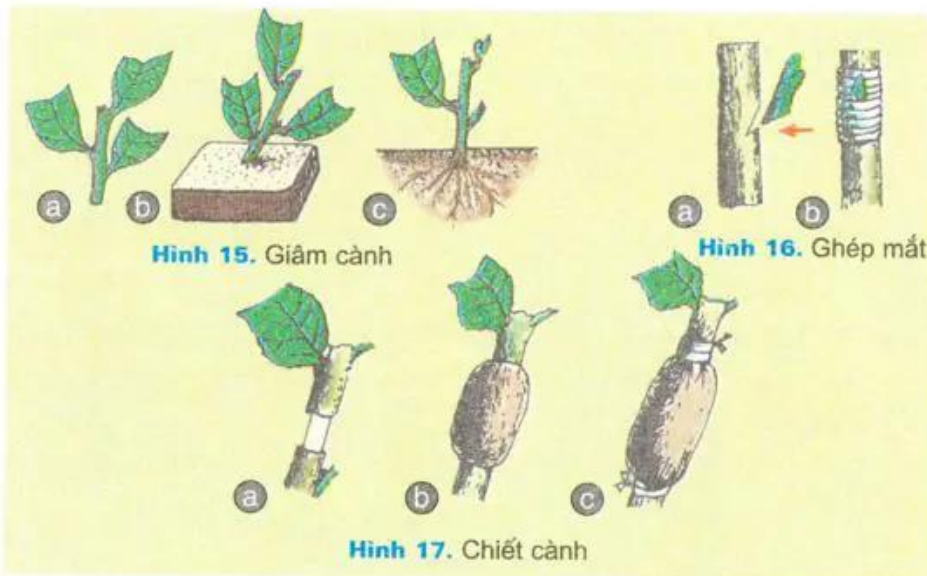

Sơ đồ 3. Sơ đồ sản xuất giống cây trồng bằng hạt

2. Sản xuất giống cây trồng bằng nhân giống vô tính

Hình 15, 16, 17, mô tả một số phương pháp nhân giống vô tính thường dùng. Dựa vào các hình vẽ đó, hãy ghi vào vở bài tập đặc điểm của các phương pháp giâm cành, chiết cành, ghép mắt (hoặc cành).

Sản xuất giống cây trồng bằng nhân giống vô tính thường được áp dụng cho các loại cây ăn quả (trái), cây hoa, cây cảnh (kiểng).

II. BẢO QUẢN HẠT GIỐNG CÂY TRỒNG

Hạt giống tốt, nếu như không biết bảo quản thì chất lượng hạt sẽ giảm và có thể mất khả năng nảy mầm. Muốn bảo quản tốt hạt giống phải đảm bảo các điều kiện sau :

- Hạt giống phải đạt chuẩn : khô, mẩy, không lẫn tạp chất, tỉ lệ hạt lép thấp, không bị sâu, bệnh ...
- Nơi cất giữ (bảo quản) phải bảo đảm nhiệt độ, độ ẩm không khí thấp, phải kín để chim, chuột, côn trùng không xâm nhập được.
- Trong quá trình bảo quản, thường xuyên kiểm tra nhiệt độ, độ ẩm, sâu, mọt để có biện pháp xử lý kịp thời.
- + Có thể bảo quản hạt giống trong chum, vại hoặc trong bao, túi kín. Khi bảo quản lượng lớn hạt giống người ta đựng hạt giống trong bao, túi kín và bảo quản trong các kho cao ráo, sạch sẽ.
- + Hạt giống cũng có thể được bảo quản trong các kho lạnh có các thiết bị điều khiển tự động.

Ghi nhớ

- Giống cây trồng có thể nhân giống bằng hạt hoặc nhân giống vô tính.
- Có hạt giống tốt, phải biết cách bảo quản tốt thì mới duy trì được chất lượng của hạt. Hạt giống có thể bảo quản trong chum, vại, bao, túi kín hoặc trong các kho lạnh.

Câu hỏi

1. Sản xuất giống cây trồng bằng hạt được tiến hành theo trình tự nào ?
2. Thế nào là giâm cành, chiết cành, ghép mắt (hoặc cành) ?
3. Em hãy nêu những điều kiện cần thiết để bảo quản tốt hạt giống.